

Лекція № 5.

ЖАНРИ ТА ПІДЖАНРИ КІНО

Вони достатньо широкі, щоб вмістити практично будь-який фільм, коли-небудь створений, хоча категорії фільмів ніколи не можуть бути точними. Виокремлюючи різні елементи у фільмі та класифікуючи їх за жанрами, можна легко оцінити фільм у межах його жанру та дозволити значущі порівняння та деякі судження про велич. Фільми не піддавалися жанровому аналізу істориками кіно до 1970-х років. Усі фільми мають принаймні один основний жанр, хоча існує низка фільмів, які вважаються схрещуваннями або гібридами з трьома або чотирма жанровими (або піджанровими) типами, що перетинаються, які їх ідентифікують.

Авторську систему можна протиставити жанровій системі, у якій фільми оцінюються на основі вираження однієї особи, як правило, режисера, оскільки його/її незгладимий стиль, авторське бачення чи «підпис» диктує особистість, вигляд і відчуття від фільму. Певні режисери (та актори) відомі за певними типами фільмів, наприклад, Вуді Аллен і комедія, Артур Фрід із мюзиклами, Альфред Хічкок із напруженням і трилерами, Джон Форд і Джон Уейн із вестернами або Еррол Флінн із класичним шахраєм. пригодницькі фільми.

Більшість жанрів можна визначити за їхньою тематикою чи місцем дії - наприклад, вестерн, гангстерський фільм, поліцейський трилер, науково-фантастичний фільм або фільм про соціальні проблеми. Інші класифікуються відповідно до типу оповідної форми, яку вони демонструють. Мюзикл, наприклад, часто має обстановку або тему шоу-бізнесу, але це не так вузько; це може бути майже будь-яка тема. Мелодрама також охоплює багато сюжетів і стилів; його навіть поєднували з іншими жанрами.

Різні жанри досягли популярного успіху в різні періоди. Деякі, названі «циклами», є короткочасними, але навіть тривалі жанри проходять через фази популярності. Вестерн, наприклад, добре зарекомендував себе як жанр до 1920-х років. Він був особливо сильним наприкінці 1940-х і на початку 50-х років, але не в 30-х роках. Вона відродилася в 1960-х роках, але вщухла пізніше в 70-х роках. Мюзикли набули популярності з появою звуку. Вони залишалися важливими до кінця 1960-х років, коли ряд дорогих, роздутих постановок заповнили театри та зазнали фінансового краху.

Внутрішня мутація жанру відображає зміну смаків і вдач публіки. Сучасний мюзикл («Чикаго», 2002) більш соціально свідомий і серйозніший, ніж барвисті, яскраво стилізовані, самосвідомі мюзикли 1940-х і 50-х років («Singin' in the Rain», 1952). Кожну фазу можна розглядати як відповідь на переважаючі політичні, соціальні та економічні умови свого часу.

У той час як жанри безпосередньо залежать від інтересу аудиторії та знайомства з попередніми фільмами певного типу, серіал — це тип фільму, який явно вимагає від аудиторії повертатися епізод за епізодом. Серіал, який також називають chapter-play або cliff-hanger, процвітав у дні німого кіно, коли перегляд кіно був щотижневою звичкою. Мабуть, найвідомішими були «Фантомаси» Луї Фейлада (1913-14) у Франції. Старі серіали були відроджені з 1960-х років як стародавні твори популярного мистецтва з їхніми неймовірними сюжетами, перебільшеною акторською грою та старомодним декором, що приваблює сучасну, досвідчену аудиторію.

- ЖАНРИ

Бойовики зазвичай включають енергійні, високобюджетні фізичні трюки та погоні, можливо, з порятунками, битвами, бійками, втечею, руйнівними кризами (повені, вибухи, стихійні лиха, пожежі тощо), безперервним рухом, вражаючим ритмом і темпом, і авантюрні, часто

двовимірні «хороші хлопці» герої (або нещодавно героїні), що борються з «поганими хлопцями» - усе це створено для чистої втечі від аудиторії. Бойовики також включають шпигунські/шпигунські серіали про «фентезі» про Джеймса Бонда, фільми про бойові мистецтва та так звані «blaxploitation» фільми. Основним піджанром є фільм-катастрофа.

Пригодницькі фільми зазвичай це захоплюючі історії з новими враженнями чи екзотичними місцевостями, дуже схожі на жанр бойовика або часто поєднуються з ним. Вони можуть включати традиційні авангарди, серіальні фільми та історичні видовища (подібні до жанру епічного фільму), пошуки або експедиції на втрачені континенти, епопеї «джунглів» і «пустелі», пошуки скарбів, фільми-катастрофи або пошуки невідомого.

Комедії це легковажні сюжети, послідовно й навмисно розроблені, щоб розважити й викликати сміх шляхом перебільшення ситуації, мови, дії, стосунків і персонажів. В історії кінематографа існує кілька форм комедії, включаючи жартівливі комедійні комедійні комедійні комедійні комедійні комедійні комедійні комедійні комедії.

Кримінал (бандитський) films розвиваються навколо зловісних дій злочинців або бандитів, особливо банківських грабіжників, діячів злочинного світу або безжальних хуліганів, які діють поза законом, крадучи та вбиваючи своє життя. Кримінальні та гангстерські фільми часто класифікують як фільм нуар або детективно-містичні фільми через схожість між цими кінематографічними формами. Ця категорія містить опис різних фільмів про серійних вбивць.

Драми це серйозні, сюжетні презентації, що зображують реалістичних персонажів, місце розташування, життєві ситуації та історії, що включають інтенсивний розвиток персонажів і взаємодію. Зазвичай вони не зосереджені на спецефектах, комедії чи бойовику. Драматичні фільми є, мабуть, найбільшим кіножанром із багатьма підгрупами. Основним піджанром є драматичні біографічні фільми (або «байопікі»).

Епос включають костюмовані драми, історичні драми, військові фільми, середньовічні розваги або «картинки періоду», які часто охоплюють великий проміжок часу на величезному панорамному тлі. Епопеї часто мають елементи складного жанру пригодницьких фільмів. Епос містить історичну чи уявну подію, міфічну, легендарну чи героїчну постать і додає екстравагантну обстановку та розкішні костюми, що супроводжуються величчю та видовищем, драматичним масштабом, високою продуктивністю та приголомшливою музичною партитурою. Епопея часто є більш видовищною, пишною версією байопічного фільму. Деякі фільми про меч і сандалі (біблійні епоси або фільми, що відбуваються в античні часи) кваліфікуються як піджанр.

Фільми жахів створені, щоб налякати та викликати наші приховані найстрашніші страхи, часто в жахливому, шокуючому фіналі, водночас захоплюючи та розважаючи нас у катартичному досвіді. Фільми жахів представлені в різноманітних стилях, від найдавнішої німої класики Носферату до сучасних монстрів і божевільних людей. Вони часто поєднуються з науковою фантастикою, коли загроза чи монстр пов'язані з корупцією в технології або коли Землі загрожують інопланетяни. Жанри фентезі та фільмів про надприродне зазвичай не є синонімами жанру жахів. Існує багато піджанрів жахів: слешер, підлітковий тенор, серійні вбивці, Сатаніка, Дракула, Франкенштейн тощо.

Музичні / танцювальні фільми це кінематографічні форми, які суттєво підкреслюють повномасштабні партитури чи пісні й танці (зазвичай із музичним або танцювальним виступом, інтегрованим як частина оповіді фільму), або це фільми, які зосереджені на поєднанні музики, танцю, пісні або хореографія. Основні піджанри включають музичну комедію або концертний фільм.

Науково-фантастичні фільми часто квазінаукові, фантазійні та творчі — разом із героями, інопланетянами, далекими планетами, неможливими

квестами, неймовірними місцями, фантастичними місцями, великими темними та темними лиходіями, футуристичними технологіями, невідомими та непізнаними силами та надзвичайними монстрами («речами чи істотами»), з космосу'), або створений божевільними вченими, або ядерним хаосом. Іноді вони є відгалуженням фантастичних фільмів або мають певну схожість із бойовиками/пригодницькими фільмами. Наукова фантастика часто виражає потенціал технологій для знищення людства та легко збігається з фільмами жахів, особливо коли технології чи інопланетні форми життя стають зловмисними, як у «Атомному віці» науково-фантастичних фільмів 1950-х років.

Військові фільми визнають жах і горе війни, дозволяючи справжнім бойовим діям (проти націй або людства) на суші, морі чи в повітрі стати основним сюжетом або фоном для дії фільму. Військові фільми часто поєднуються з іншими жанрами, такими як бойовик, пригоди, драма, романтика, комедія (чорна), напруженість і навіть епос і вестерн, і вони часто використовують викривальний підхід до війни. Вони можуть включати історії про військові дії та навчання.

Вестерни є головним визначальним жанром американської кіноіндустрії - хвала раннім дням експансивного американського кордону. Це один із найстаріших, найдовільніших жанрів із дуже впізнаними сюжетами, елементами та персонажами (шість гармат, коні, курні міста та стежки, ковбої, індіанці тощо). З часом вестерни були переосмислені, заново винайдені та розширені, відкинуті, заново відкриті та підроблені.

- ПІДЖАНРИ

Це ідентифіковані підкласи ширшої категорії основних жанрів фільму з власним характерним предметом, стилем, формулами та іконографією. Деякі з них належать до відомих піджанрів, таких як: байопіки, фільми про курчат, детективи/містики, фільми-катастрофи, фантастичні фільми, фільм-

нуар, фільми про хлопців, мелодрами (або «плакалки»), роуд-фільми, романси, спортивні фільми, фільми про надприродне та трилери/фільми напруги.

«Байопік»— термін, що походить від поєднання слів «біографія» та «картинки». Вони є піджанром більших жанрів драми та епічних фільмів, і хоча вони досягли розквіту популярності в 1930-х роках, вони все ще є помітними досі. Ці фільми зображують життя важливої історичної особи (або групи) з минулої чи теперішньої епохи. Біографічні фільми поєднують багато жанрів, оскільки ці фільми можуть демонструвати західного розбійника, злочинця, музичного композитора, релігійного діяча, героя війни, артиста, художника, винахідника чи лікаря, політика чи президента чи авантюриста.

Часто вважаються всеохоплюючим піджанром, фільми про курчата або фільми для дівчат (дещо глузливі терміни) включають здебільшого романтичні комедії (з невідповідними коханцями чи жіночими стосунками), жахливі фільми та фільми про дівчат, фільми про сімейні кризи та емоційний картасис, деякі традиційні «плаксиві» та фантастичні бойовики, іноді з нецензурними та наділеними жінками, а також ситуації жіночих зв'язків, що включають сім'ї, матерів, доньок, дітей, жінок та жіночі проблеми. Цей тип фільму став дуже популярним у середині 80-х і в 90-х роках. Відповідні фільми для чоловіків називаються «хлопчачими».

Детективно-містичні фільми зазвичай вважаються підтипом або піджанром кримінальних/гангстерських фільмів (або фільмів нуар), фільмів у жанрі напруженості чи трилерів, які зосереджуються на нерозкритому злочині (зазвичай вбивстві чи зникненні одного чи кількох персонажів або крадіжці), а на центральному персонажі – запеклому детективі-герої, який стикається з різноманітними пригодами та викликами в холодній і методичній погоні за злочинцем або розгадкою злочину.

Фільми катастрофи, піджанр бойовиків, який досяг свого піку в десятиліття 1970-х років. У високобюджетних фільмах про катастрофи були зібрані зіркові актори та пов'язані між собою історії типу «Grand Hotel» із напруженою дією та неминучими кризами (спричиненими людиною чи природними) у місцевостях, таких як борт зруйнованих авіалайнерів, потягів, дирижаблів, затонулий або розбитий океан на лайнерах або у високих палаючих хмарочосах, переповнених стадіонах або в зонах землетрусів. Часто відзначаються своїми візуальними та спецефектами, але не своєю акторською грою.

Фантастичні фільми, зазвичай вважаються піджанром, імовірно, вони збігаються з кіножанрами наукової фантастики та жахів, хоча вони відрізняються. Фантазії переносять глядачів у підземні місця (або інший вимір), де події навряд чи відбудуться в реальному житті – вони виходять за межі людських можливостей і фізичних законів. Вони часто мають елемент магії, міфу, чудес і незвичайності. Вони можуть сподобатися як дітям, так і дорослим, залежно від конкретного фільму.

Фільм нуар (що означає «чорний фільм») — це окрема гілка кримінальних/гангстерських саг 1930-х років. Власне кажучи, фільм нуар — це не жанр, а радше настрої, стиль або тон різних американських фільмів, які розвивалися в 1940-х роках і тривали в класичний період приблизно до 1960 року. Однак фільм нуар не обмежувався виключно цією епохою, і повторювався в циклічній формі в інші роки в різних нео-нуарах. Нуари — це зазвичай чорно-білі фільми з основними настроями меланхолії, похмурості, розчарування, розчарування, песимізму, двозначності, моральної розбещеності, зла, провини та параної. І вони часто показують цинічного героя-одинака (антигероя) і фатальну жінку в занедбаному великому місті.

Фільми для хлопців складаються з фільмів про мачо, які часто наповнені другорядним гумором, бойовиками, мультфільмами насильства,

конкуренцією, підлими принизливими образами та безпідставним зображенням оголеного тіла та сексу. Дівочі фільми або фільми про курчат є аналогом для жінок. Ця категорія фільмів дуже залежить від думки, хоча є багато класичних фільмів про хлопців, наповнених тестостероном, з якими погодиться більшість глядачів.

Мелодрами це підтип драматичних фільмів, що характеризується сюжетом, спрямованим на виклик емоцій глядачів. Часто кінокритики використовували термін «мелодрама» зневажливо, щоб позначити нереалістичні, сповнені пафосу романтики чи побутові ситуації зі стереотипними персонажами, які б безпосередньо приваблювали жіночу аудиторію («плакси» або «фільми для жінок»).

Дорожні фільми були основним продуктом американських фільмів із самого початку та варіювалися за жанрами від вестернів, комедій, гангстерських/кримінальних фільмів, драм та пригодницьких фільмів. Одне в них є спільним: епізодична подорож відкритою дорогою (або незвіданою стежкою), пошуки втечі чи пошуки якоїсь мети — або конкретного пункту призначення, або досягнення любові, свободи, мобільність, спокута, пошук або заново відкриття себе, або дорослішання (психологічно чи духовно).

Романтичний фільм це здебільшого піджанр, ця категорія має деякі риси з романтичними драмами, романтичними комедіями та сексуальними/еротичними фільмами. Це історії кохання або сердечні справи, які зосереджені на пристрасті, емоціях і романтичній, ласкавій участі головних героїв (зазвичай головного чоловіка та жінки), а також на подорожі, яку проходить їхнє кохання через залицяння чи шлюб. Любовні фільми роблять основним сюжетом історію кохання.

Спорт це фільми, які мають спортивну обстановку (футбольний чи бейсбольний стадіон, арена чи Олімпійські ігри тощо), подію («велика гра», «бійка», «перегони» або «змагання») та/або спортсмена (боксера), гонщик, серфер тощо), які є центральними та переважаючими в історії. Спортивні

фільми можуть бути художніми або нехудожніми; і вони є гібридною піджанровою категорією, хоча це часто драми чи комедійні фільми, а іноді документальні фільми чи біографічні фільми.

Фільми про надприродне, категорія піджанру, може поєднуватися з іншими жанрами, зокрема комедією, науковою фантастикою, фентезі чи жахами. Вони містять такі теми, як боги чи богині, привиди, привиди, духи, чудеса та інші подібні ідеї чи зображення надзвичайних явищ. Цікаво, однак, що до недавнього часу фільми про надприродне зазвичай представлялися в комічній, химерній або романтичній манері і не мали на меті налякати глядачів. Є також багато гібридів, які поєднують страх, фентезі, жахи, романтику та комедію.

Трилери часто є гібридами з іншими жанрами - є бойовики, кримінальні трилери, вестерни, трилери фільм-нуар і навіть романтичні комедійні трилери. Іншим близьким жанром є жанр фільму честі. Трилери та фільми напруженості — це майже синоніми та взаємозамінні категорії. Це типи фільмів, які, як відомо, сприяють інтенсивному хвилюванню, напрузі, високому рівню очікування, надзвичайно загостреному очікуванню, невизначеності, тривозі та нервовій напрузі. Визнаним майстром саспенсу є Альфред Хічкок. Шпигунські фільми можна вважати різновидом трилерів/фільмів напруги.

Жахи. Кожен думає про надприродне - те, що неможливо пояснити. Речі, які лякають. Люди завжди були зачаровані надприродним. Чоловіки та жінки давньогрецької літератури вірили в силу надприродного і боялися її. Сьогодні в таких частинах світу, як Гаїті у Вест-Індії, люди твердо вірять у силу магії вуду; ти і я боїмося речей, які ми не можемо пояснити. Але ми зачаровані страхом. Історії таємничих і жахливих подій нас лякають і приваблюють. Найкраще з цих оповідань побачило світ у 1818 році. Це «Франкенштейн, або Сучасний Прометей» Мері Волстонкрафт Шеллі, дружини відомого англійського поета Шеллі.

З часів Франкенштейна багато авторів писали подібні історії жахів. Едгар Аллан По, американський поет і прозаїк, відомий у всьому світі своїми історіями про терор. Оскар Уайльд написав «Портрет Доріана Грея». Це історія людини, яка хоче вічно залишатися молодою. Певним чином він це робить. Він живе жахливим пороком і залишається молодим. Але його прихований малюнок змінюється і стає старим і жахливо потворним. Через шість років після Доріана Грея Брем Стокер написав «Дракулу». Багато інших романів і фільмів продовжили його історію про кровосисних вампірів.

Фільми жахів завжди були популярні, починаючи з німого фільму «Кабінет доктора Калігарі». Імена таких чудових акторів, як Лон Чейні та Борис Карлофф, завжди будуть нагадувати кіноглядачам про найкращі фільми жахів.

Було багато фільмів жахів, в яких немає реального сюжету - тільки багато крові і криків. Також було кілька дуже серйозних фільмів про надприродне. Але зараз є новий тип фільмів жахів, смішні жахи. Вони схожі на старі фільми, але актори роблять занадто багато «жахливих» речей. Тож старі ситуації виглядають надзвичайно смішно, а не страшно.

Мильні опери. Мильні опери – це вистави, які продовжують свою історію з сьогоdnішнього дня. Спочатку їх спонсорували рекламодавці мила. Їх називають «операми», тому що вони представляють надзвичайно емоційні ситуації, як у європейських операх. Хоча нині мильна опера є загальноприйнятим сленговим виразом для денних телесеріалів або драм, вона виникла як зневажливий і зневажливий термін.

У всіх програмах почали з'являтися підлітки у важливих ролях. Незабаром молоді герої втягнулися в сюжетні лінії, з яких складається світ мила. Далі вони були втягнуті в дуже дорослі проблеми, серед яких вагітність, наркотики та майже всі можливі аспекти сексу та романтики. Як

могли глядачі-підлітки встояти перед такими гострими відчуттями? Не змогли – і не змогли.

Причина успіху серіалів у завоюванні підліткової аудиторії зрозуміла: вони пропонують ескапістські розваги за участю юних персонажів, з якими підлітки хотіли б ідентифікувати себе. Підлітки бачать своє життя не просто віддзеркаленим, а перебільшеним і гламурним. Серіали дозволяють втекти від шкільної рутини, сімейного життя та домашніх завдань. Крістін Кларк каже: «Коли мені нудно, я приходжу додому зі школи, і мені цікаво спостерігати за ними — вони справді захоплюючі, смішні чи сумні, ти справді захоплюєшся».

Мильні персонажі заходять у вітальні підлітків, як друзі. Психологи вважають, що підлітки відчують сильну емоційну причетність до героїв мила. Мило дозволяє їм стикатися з ситуаціями та емоціями, тобто мило допомагає їм перевірити власні почуття та майбутні ролі.

Роки від дванадцяти до дев'ятнадцяти - це роки серйозних сумнівів щодо ідентичності. Також це час розриву спілкування з авторитетними особами. Мильні опери служать зразком для ситуацій, з якими можуть зіткнутися підлітки.

Молоді жінки займаються всілякими професіями на милі; є жінки-лікарі, юристи і навіть автогонщики. У мильних серіалах також зображені всі типи чоловіків: хороші хлопці та погані, а також багато хлопців із поєднанням злих і солодких якостей. Переглядаючи серіали, дівчата-підлітки дізнаються, як вони ставляться до різних чоловічих характеристик, не звертаючись до реальних речей.

Здається, мильні опери подобаються всім групам, і перегляд їх може зблизити деякі сім'ї. Дехто вважає, що мило доповнює прірву між поколіннями – бабусі, дідусі та батьки можуть поговорити з дітьми. Іноді всією родиною їздять на мильні фестивалі по всій країні.

Однак багато батьків не люблять, щоб їхні дочки дивилися серіали. Але діти все одно їх дивляться. І, зрештою, батьки теж інколи долучаються.

Мюзікл (музичний фільм) - це кінофільм, що складається з сюжету, об'єднаного в музичні номери. Хоча зазвичай вважається американським жанром, музичні фільми з Японії, Італії, Франції, Великої Британії та Німеччини зробили свій внесок у розвиток цього типу. Перший музичний фільм «Співачка джазу»

(1927) з Елом Джолсоном у головній ролі відкрив епоху звуку кіно. За ним послідувала серія мюзиклів, поспішно створених, щоб отримати вигоду від новизни звуку. Одним із небагатьох видатних фільмів цього раннього періоду була «Бродвейська мелодія» (1929), яка отримала премію «Оскар» за найкращий фільм 1928-29 років.

На початку 1930-х років німецький режисер Г. В. Пабст представив серйозний музичний фільм «Тригрошова опера» (1931) за оперою-баладою Бертольта Брехта і Курта Вейля. Однак найпопулярнішими фільмами цього періоду були екстравагантно творчі американські фільми Басбі Берклі (1895—1976), колишнього бродвейського танцювального режисера, який представляв ретельно інсценовані танцювальні сцени в рамках затертих історій. Видовищем Берклі є «Парад фар» (1933), «Сорок друга вулиця» (1933). Фільми співочих або танцювальних команд середини 1930-х років поступово витіснили видовища Берклі за популярністю.

Мюзикли кінця 30-х і початку 40-х років, зокрема «Чарівник країни Оз» (1939), «Дівчата на Бродвеї» (1941), сентиментальний «Going My Way» (1944) продемонстрували тенденцію до більшої уніфікації сюжету і музики. Добре запам'ятовуються фільми періоду відразу після Другої світової війни: «Великодній парад» (1948); «Американець у Парижі» (1951) і «Співаючий під дощем» (1952).

До середини 1950-х років попит на оригінальні музичні фільми знизився, хоча екранізації ряду бродвейських хітів, таких як «Вестсайдська історія»

(1961), «Моя прекрасна леді» (1964), «Звуки музики» (1965) і «Привіт, Доллі!» (1969) мали великий касовий успіх.

У мюзиклах також зростала тонкість, як у французькому фільмі «Шербурзькі парасольки» (1964); тенденція використовувати мюзикл для використання привабливості популярної співочої зірки, як у багатьох фільмах Елвіса Преслі; та експериментування з поєднанням інноваційної популярної музики та технік кіновиробництва, як у картинах англійської співочої групи The Beatles. Наприкінці 1960-х і на початку 70-х мюзикл зазнав падіння як популярності, так і артистизму, незважаючи на випадковий успіх таких фільмів, як «Кабаре» Боба Фосса (1971). Останнім часом саме музика – рок, диско чи класика – надихнула на створення таких фільмів, як «Лихоманка суботнього вечора» (1978), «Амадей» (1984).